

Batıda Engizisyon Bizde Kadın Cinayetleri

— sahara · 29 Aralık 2023

Ortaçağda batı ülkelerinde, Katolikliğin katı inançlarına karşı gelenleri sapkın sayarak cezalandırmak için kilise mahkemeleridir engizisyon. Hristiyanlıktan dönen, dini esaslara başkaldıran, kısmen Yahudilere ve Hristiyanlaşmış Yahudiler... Engizisyon mahkemelerinde yargılanmıştır. Ve yargılananlar akıl almaz, insanlık dışı uygulamalarla karşılaşır...

Yargılama sonunda ateşle yakarak ölüm, hapis, kamçılama, küçük düşürme gibi cezalar verilir; aklanınların ise mallarına el konulmuş. İnsanlar tarafından insanlara ölüm cezası verilmesi tüm zamanlar için acıdır... Hele ölüm eylemini büyük işkencelerle gerçekleştirilmesi, mahkûmların kazığa bağlanarak tutuşturulan ateşte kalabalıkların karşısında infaz edilmesi insanlıkla nasıl bağlaştırılabilmiş?! Ve "cadı avcılığı" :

"Avrupa'da üç asır boyunca süren ve çoğu kadın birçok insanın ölümüyle sonuçlanan "cadı avcılığı" konu edilmiştir. İlk kez Ortaçağ döneminde kadınlara yönelik cadılık iddiaları ortaya atılmış ve devamında Hristiyan kilisesinin batıl inançlarından beslenen ve zamanla sapkın bir teolojik fikre dönüşen cadı avları başlamıştır. Cadı avlarının ilk kurbanları ebeler ve şifacı kadınlar olmuş, bitkileri çok iyi tanıyan bu kadınların, hatta zaman zaman erkekler ve çocukların dahi, büyücü oldukları iddia edilmiş ve bu insanlar tek bir ihbar ile tutuklanarak çeşitli işkencelere maruz kalmışlardır. Çalışmanın amacı tutuklama sürecindeki sorgulama ve işkence şekillerinin yanı sıra kadınlara uygulanan insanlık dışı cadı deneylerinin de ayrıntılı bir şekilde incelenerek, "Maleus Maleficarum" ve "Cautio Criminalis" gibi kaynakların ışığında kadınları cadılaştıran asıl nedenin işkence olduğunu gösterebilmektedir. Anahtar Kelimeler: Cadı Avcılığı, İşkence, Maleus Maleficarum, Cautio Criminalis Abstract Wit" İşte Hristiyan Katolik anlayışı, kilise mahkemelerinin aydınlanma öncesi batıda halklara uygulanan ceza

ve uygulamaları.

Oysa dinlerin biricik işlevi insanlara, kardeşliği, dostluğu, iyi ilişkileri vaaz etme benzeri işlevi var. Ve Hristiyanların peygamberi Hz. İsa: ZEYTİNLİK DAĞI'NDA yaptığı ünlü vaazda İsa peygamber şöyle demişti: "Kötülük yapana karşı koyma; sağ yanağına vurana öbür yanağını da çevir" (Matta 5:39).

Engizisyonda sadece sıradan, işinde gücünde çalışan insanlar yargılanmaz. Bilim insanları da kilisenin uyguladığı akıl dışı yargılama ve cezalandırmadan nasiplenmiştir. Galileo Galilei, uzayla ilgili çalışmaları sonucu Dünya'nın Güneş çevresinde döndüğünü ispat eder. Gerçekliği yadsınamayan bu sav kilise öğretilerine tamamen zıttır. Bilindiği gibi mahkeme Galileo'yu ölüme mahkûm eder. Ünlü bilim insanı yaşıldır. Dostlarının ısrarı üzerine görüşünü değiştirir, özür diler. Öylece idamdan canını kurtarır.

Hele Giordano Bruno adlı kozmoloji teorisyeninin akıbeti içler acısıdır. İnsanlığın gelişmesine öncülük eden bu büyük insan meydanda yakılır. Günümüzde ise Bruno'nun İtalya'da heykeli dikilmiştir.

Engizisyon mahkemeleri XIII. yy ile XVIII. Yüzyılları arasında faaliyet göstermiş. Ve batılılar, bin sekiz yüzlerin ilk çeyreğinde kilise mahkemelerinin gazabından azat olmuş.

Biz de ise maalesef günümüzde kadın cinayetleri gün gün artarak devam etmektedir. Yurdumuzun bazı bölgelerinde kadınlarımıza uygulanan töre cinayetleri de yaşanmakta. Acıdır...

Avrupa Rönesans ve Reform hareketleri, matbaanın bulunması... olaylar ve gelişmelerle aydınlanma yaşadı. Bilimi önceleyerek eğitim yapan üniversitelere kavuştu Avrupalı ve batı. Bilim insanları yetişti. Halk eğitildi nitelikli eğitim sistemleriyle. İnsanlar yurttaş olmanın bilincine erdi; görev ve sorumluluklarını öğrendi. Çokça kitaplar basıldı. Ve kanunlar bireyin toplumdaki ekonomik durumuna ve statüsüne bakmadan herkese eşit uygulanır oldu. Kısaca Berlin'de hâkimlerin olduğu Prusya kralına da anımsatıldı...

Bize ise matbaa icat edildikten yıllar sonra geldi. Beyinleri aydınlanmasında önemli bu aracı yıllarca gayrimüslimler kullandı. Sözün özü ülkemizde de nitelikli, çağdaş yöntemlere uygun eğitim-öğretim programlarıyla insanımızı eğitirsek töre ve kadın cinayetlerinin ne kadar insanlık dışı eylemler olduğunu içselleştirecek kuşaklar yetişir. Böylece öldürülenlerin yakınlarına ve sağduyu sahibi insanımıza büyük acılar veren olayları en aza indirmek olanağına kavuşuruz.